

In dit thema...

heb je ontdekt dat de rechten en vrijheden die wij nu in Nederland hebben, er niet altijd zijn geweest. In het verleden hebben mensen voor deze rechten gestreden.

Les 1: Onthoofde revolutionairen

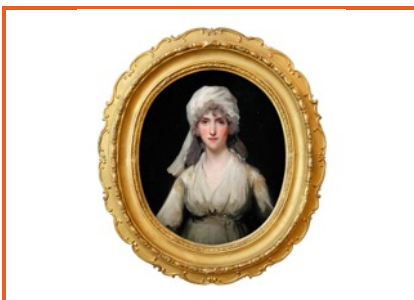
Dit heb je gedaan

Je hebt geluisterd naar voor- en tegenstanders van vier personen die tijdens de Franse Revolutie gedood zijn. Je hebt onderzocht wat, in onze tijd, kenmerken van eerlijke rechtspraak zijn. En je gaf je mening over deze vier rechtszaken.

Dit heb je ontdekt *Franse Revolutie*

Tijdens de Franse Revolutie werd de koning gedood. 'Iedereen is gelijk', zeiden de burgers. De adel werd afgeschaft. Mensen die anders dachten dan de strenge revolutionairen werden opgepakt en veroordeeld. Veel mensen werden gedood. Er was meestal geen sprake van een eerlijk proces.

Veroordelen

Er waren geen onafhankelijke rechters. Als de rechters niet deden wat de revolutionairen wilden, werden ze zelf opgepakt. De verdachte kon zich vaak niet verdedigen en getuigen werden niet altijd gehoord. Veel tegenstanders werden gedood onder de guillotijn. De revolutionairen deden dit om te zorgen dat de tegenstanders niet de macht zouden kunnen grijpen.

Les 2: Macht aan het volk

Dit heb je gedaan

In een spel heb je samen met je klasgenoten onderzocht wanneer verschillende groepen kiesrecht kregen in de tijd van burgers en stoommachines.

Dit heb je ontdekt *Grondwet*

Door de nieuwe grondwet van 1848 verloor de koning een deel van zijn macht. Het volk kreeg juist meer te zeggen. Steeds meer groepen kregen kiesrecht. Eerst alleen de rijke mannen, later alle mannen. Ten slotte werd in 1922 het vrouwenkiesrecht ingevoerd.

Democratie

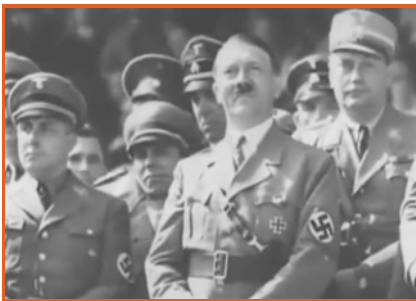
Voor 1848 had de koning het voor het zeggen in Nederland. Uit angst voor een opstand gaf koning Willem II toestemming voor een nieuwe grondwet. Hij stond een deel van zijn macht af. Burgers mochten voortaan meebeslissen over wie het land bestuurden. Nederland veranderde langzaam in een democratie. En dat is het nu nog.

Les 3: Gekozen dictator

Dit heb je gedaan

Je hebt je afgevraagd wat jij zou denken en doen als jij in de tijd tussen de wereldoorlogen in Duitsland zou wonen. Je hebt gezocht naar het moment waarop Hitler de democratie veranderde in een dictatuur.

Dit heb je ontdekt

Hitler, de Führer van Duitsland

Met de Vrede van Versailles kreeg Duitsland de schuld van de Eerste Wereldoorlog. Het land moest gebieden afstaan en veel geld betalen. Veel Duitsers, ook Adolf Hitler, waren kwaad. Hitler was de leider van de nazi's. Hij beloofde het land weer groot en sterk te maken. De nazi's gaven Joden de schuld van alle problemen.

Dictatuur

In 1933 won Hitler de verkiezingen. Toen hij de macht had, veranderde hij de wetten. Daardoor was er geen democratie meer. Hij maakte van Duitsland een dictatuur. Hij verbood andere politieke partijen, nam Joden hun burgerrechten af en begon de verschrikkelijke Tweede Wereldoorlog.

Les 4: Liefdevolle demonstranten

Dit heb je gedaan

Je hebt een wetsvoorstel gemaakt over een onderwerp dat jij belangrijk vindt. In de groep hebben jullie gestemd over deze wetten.

Dit heb je ontdekt

Individuele vrijheid

Vanaf de jaren zestig veranderde er veel in Nederland. De welvaart steeg en de nieuwe generatie jongeren kreeg meer individuele vrijheid. Ze wilden en konden steeds vaker zelf bepalen wat goed voor hen was. Minderheden, zoals vrouwen en homo's, kwamen vaker op voor hun rechten.

Emancipatie

Homo's en Dolle Mina's richtten actiegroepen op en demonstreerden tegen ongelijkheid. De politiek luisterde en schreef wetsvoorstellen. Als de meerderheid voor een wetsvoorstel stemt, dan wordt de wet aangenomen en moet iedereen zich eraan houden. Zo werd bijvoorbeeld het wetsvoorstel voor het homohuwelijk aangenomen.